

DIDELI BAŽNYČIAI NUOSTOLIAI JAPONIJOJE.

PLAČIAU PRANESAMA APĖ ŽEMĖS DREBĖJIMO KATASTROFĄ.

Nukentėjo bažnyčios ir katalikiškos įstaigos.

ST. LOUIS, Mo., spal. 13. St. Louis universiteto autoritetams teko patirti, jog visai sunaikintas Katalikų universitetas mieste Tokyo, Japonijoje. Tačiau iš profesorių nei vienas nesužeistas. Tas universitetas buvo Jėzuitų įstaiga.

Apie tai žinių gauta laiške nuo Tokyo Arkivyskupo Doring, kurs šandien gyvena sunaikinto universiteto fakulteto rezidencijoje.

Arkivyskupas tarp kitko rašo:

"Be abejonės, laikraščiai jus jau painformavo apie baisią katastrofą, kuri aplankė Tokyo, Yokohama ir apylinkes. Išgąstingas ir retas savo smarkumu žemės drebėjimas čia įvyko rugsėjo 1 tuojau pirmą pusiaudienio. Tuo laiku man teko but savo kambarį. Staiga visi daiktai pradėjo vartytis. Man atrodė, kad trijų aukštų konkretinis butas, kurį mes apgyvename, bus sugriautas. Mano geležinė lova pasistūmė vieną pėdą iš savo paprastos vietos. Šėpa su knygomis pervirto. Ant laimės butas atlaikė smarkių purtymų ir nedaug nukentėjo.

Universitetas sunaikintas.

"Tačiau universiteto butas pilnai sunaikintas. Pirmą dieną po žemės drebėjimo. Mes jį pataisėme ir apdraudėme nuo panašaus purtymo. Tačiau šiuokart jis neatlaikė smarkaus purtymo. Daugeliui vaikų grėsė pavojus. Tačiau laiku jie buvo išvesti iš kambarių. Tai buvo pirmoji mokslo diena. Tiems vaikams mes pavidėme dalį buto, nes jų mokykla buvo sugriauta ir atstatoma.

"Paskui žemės drebėjimas sekė didelis gaisras. Didėsnė dalis Tokyo miesto pakeista pelenais. Ugnis gana arti pasiekė ir mūsų išlikusį nuo drebėjimo butą. Ant laimės kaip tik laiku liepsenos sustabdytos.

Bažnyčios ir įstaigos.

"Bažnyčios ir bažnytinės įstaigos Tokyo labai nukentėjo. Kaip Tsukiji, Kanda, Hongo ir kitose vietose bažnyčios ir klebonų rezidencijos pilnai sugriautos. Dvi bažnyčios išliko. Iš jų viena Skigah, kita Azabu.

"Apaštalinis delegatas, kurs gyvena Tsukiji arti bažnyčios, išgelbėjo tik savo gyvastį ir tai visa, ką turėjo ant savo asmenis. Dabar jis gyvena su mumis.

"Didelė Saldžiausios Šir-

Vokietijos Reichstagas Sutiko Su Diktatura

BERLYNAS, spal. 14. — Vokietijos Reichstagas pabūgo priešintis kancelierio grafinimams. Delto, vakar susirinkime didžiama balsų pagaliaus pavadė jam ekonomine Vokietijos diktatūra.

Reichstagas prie to reikalavimo palinko tik po to, kuomet kancelieris pagrasino paleisti parlamentą ir be jo autoritavimo imtis nepaprastų priemonių Vokietijos patvar-

kymui ekonominiu atžvilgiu. Ekonominis Vokietijos tvarymas yra skubus ir būtinais reikalingas. Nes pastaraisiais laikais markės kaina taip nuopulė, kad valdžia nespėja naujų markių spausdinti. Šiandien Vokietijos markės skaitomos jau ne vien bilionais, bet trilionais ir net kvadrilijonais. Ir vis jų truksta. Užsienioose markė neturi jokios vertės.

Amerikos Darbas Pasiliuosavęs Nuo Radikalų Gaivalių

PORTLAND, ORE., spal. 14. — Čionai pasibaigė Amerikos Darbo Federacijos 43-joji metinė konvencija. Sekantiems metams Federacijos prezidentu išnaujo išrinktas darbininkų vadas, veteranas Sam. Gompers.

Pirmą uždarysiant suvažiavimą, prezidentas Gompers trumpai paminėjo suvažiavime atliktus darbus. Ypač atkreipta dėmesys į socialistų radikalų pastangas paimti savo rankose organizaciją arba ją sušaldyti į dalis.

Radikalams tas darbas nevyko išpat pradžių. Nes suvažiavę unijų delegatai buvo nusistatę organizaciją ginti įsigi paskutiniųjų. Tam tikslui jie turėjo užimti stiprias pozicijas, prie kurių radikalai jokiū būdu neįstengė nei prieiti.

Darbo kelias aiškus.

Vienas raudoniausias radikalas, Dunne iš Montana valstijos, iš suvažiavimo pašalintas. Paskui jį tad išsinešdino laukan ir keletas kitų raudonųjų.

Gompers kalbėdamas sakė, jog Amerikos darbo kelias aiškus. Visų pirma darbininkų ištikimybė Amerikai. Nes A-

dies moterų įstaiga griuvėsiuose. Sugriauta koplyčia, konventas, mokykla ir akademija. Ant laimės, studentai buvo atostogose. Tokiu būdu daug gyvasių apdraus-

"Šv. Pauliaus de Chartre seserų nauji butai sudegė. Maristų brolių noviciatas ir mokykla sunaikinta. Tik viena kolegija išliko.

"St. Maur seserys, kurios turi savo namus arti Katalikų universiteto, neteko koplyčios. Kanda konvente nei viena sesuo negalėjo but išgelbėta.

"Tegul Dievas apdraudžia mus nuo epidemijų ir tegul Jisai suteikia noro gausioms sieloms Amerikoje ateiti mums pagalbon."

Amerikos konstitucija garantuoja darbu pilnas teises organizuoti ir darbuotis savo laisvą. Delto, darbas ir toliau žengs unijų organizacijų keliu.

Nėra vietos raudonesiems.

Amerikos darbas žengia pirmyn skirtingu taktu, negu Europos darbas. Tai delto, kad šiam pastarajam truksta demokratijos. Tenai darbo tarpan išsipriešė komunistai su nuodingąja savo propaganda.

Amerikos darbo tarpe tiems raudonesiems propagandistams nėra ir nebus vietos. Amerikos darbas gana daug girdi baisaus vargo Europos darbininkų tarpe. Tuos vargus sukėlė komunistai, darbininkų pseudo vadai. Jie nėra konstruktyvio darbo dirbėjai, bet visokio atlikto darbo griovėjai.

Tegul pradeda nuo savęs.

Amerikos darbas ramiuoliu evoliucijos keliu sieks gerovės ir kovos už savo teises. Jei kapitalo atstovai nori darbu duoti naudingų nurodymų, toki kviečiami talkon. Bet jei nori ardyti darbininkų organizaciją, tegul jie eina šalin ir nesikesina prieš darbininkų teises. Jei jie nori darbininkams mažinti užmokesnį, pirmiausia tą darbą tegul pradeda nuo savęs.

Šių metų Federacijos konvencija aiškiai pabrėžė, kad darbas neleis dominuoti klenksmingiems ir nedemokratinėms gaivalams.

SUOMIJOS PROHIBICIJAS FLASCO.

COPENHAGEN, spal. 14. — Suomijoje vykdoma prohibicija neduoda geistinių rezultatų. Tačiau didžiulė Suomijos gyventojų visvien stovi už prohibiciją ir nori, kad ji būtų vykdoma.

Taip čia raportuoja Danijos komisija, kuri paskirta studijuoti prohibiciją.

PROJEKTUOJA TARPTAUTINIUS PINIGUS.

Projektas paeina iš T. Sadjungos.

GENEVA, spal. 13. — T. Sadjungos finansinė sekcija svarsto čia projektą įkurti tarptautinius pinigus, kurie vadintųsi "Tautų Sadjungos pinigais".

Tokia tarptautinė valiuta, kai kas tvirtina, turėtų didelę reikšmę tarptautinėje prekyboje.

Remiantis tos monetos vienuoto pagrindu galėtų but apmokami maitai, tarptautinis paštas, geležinkeliai ir visokios tarptautinės prekybos. Butų didelis palengvinimas visoms toms valstybėms, kurių pinigų vertė šandien knone kasdien keičiasi. Tuomet nebūtų reikalingi dideli galvosūkiai apskaitymuose.

Tautų Sadjungos pinigus garantuotų įvairių valstybių suodėti kapitalai įkurto tarptautinio banko. Tą banką kontroliuotų pati Tautų Sadjunga.

VARŠAVOS FORTAS IŠLEKE Į PADANGES.

LONDONAS, spal. 14. — Iš Varšavos praneša, kad tenai ketvirtasis tvirtovės fortas išleke į padanges. Varšavai dideli nuostoliai padaryta.

ARESTUOTA 20 KOMUNISTŲ.

BRESLIAU, spal. 14. — Čionai areštuota 20 komunistų, kurie ruošėsi kokin tai sukilimą.

DERLIUS.

PASVALYS. — Apylinkėse šiemet gerai užderėjo rugiai, kviečiai ir dobilai. Nesant iš pradžių lietaus, vasarą buvo pradėjus geltonuoti, bet nuo 20 d. lietus pradėjus lyti, vasarą atrodo neblogai, vietomis net labai gerai. Šieno šiemet gal bus kiek mažiau, mat šaltas pavasaris daug kenkė.

Panevėžio rajone susekta komunistų organizacija; keli asmenys areštuoti. Toje vietoje įmaišyta apie 20 asmenų.

TAI LAIKAI! PRINCAI PRISIDEDA PRIE REVOLUCIJŲ.

Rumunijos princas nori sugriauti valdžią.

PARYŽIUS, spal. 13. — Iš Rumunijos praneša, kad tenai susektas sąkalbis išduoti ministerius ir sugriauti valdžią. Daugiaus šimto asmenų areštuota.

Pasiški, kad tie sąkalbininkai yra rumunai fašistai, prie kurių prisidėjus ir princas Karolis, sostų įpėdinis.

Dalykas ve kame: Premieras Bratiano pasis-

PINIGŲ SIUNTIMAS LIETUVON AMERIKOS PAŠTU ATIDARYTAS.

WASHINGTON, spal. 14. (L.I.B.). — Pradedant spalio 15 d., 1923 m., pinigų siuntimas iš Amerikos Lietuvon, pašto perlaidomis (International Postal Money Order), oficialiai užvedamas.

Pinigai bus priimama visuose paštuose doleriais, o iš mokama Lietuvoje litais, skaitant lygiai 10 litų už vieną dolerį. Pats persiuntimas remsis išimtinai siuntėjo paduotojo adresu, todėl išpėjama, kad parsisiuntimo paštu butų pridodamas pilnas, tiksliai aiškiai surašytas adresas asmenims, kuriam pinigai yra siunčiami.

VIENTI SĄKALBIAI PRIEŠ PREZIDENTĄ.

Pramatoma dar viena revoliucija.

LISBONA, spalio 10. — Portugalijos prezidentu išrinktas Gomes, buvęs Portugalijos pasiuntinys Anglijai.

Jam priešingi gaivalai taiso sąkalbias ir sukilimus, neleidžia kaip reikiant eiti prezidento pareigas.

Kuomet naujas prezidentas andai keliavo iš Anglijos užimti čia savo ofisą, sąkalbininkai darbavosi neleisti jam išlipti iš laivo.

Paskui jie trukdė pačią inauguraciją, gi sekmadienį naujas prezidentas apšvilptas jam pirmąkart pasirodžius viešai kovoje su buliais.

Pranešta, kad jo priešai rengia dar vieną sukilimą. Tai busias galutinas.

Portugalijoje su prezidentais nevyksta. Nesena respublika, gi buta jau arti dešimties prezidentų. Iš jų 5 numužyta, kiti prašalinti iš tarnybos.

NEVYKO PABEGLI.

Oak Parke iš policijos stoties per langą šoko ir mėgino pabėgti areštuotas negras C. Montgomery. Tačiau policininkai jį už keleto blokų nuolė įmaišyta apie 20 asmenų.

kelbės šalies diktatorium. Jo brolis veda valstybės banką. Tad jiedu šandien valdo visą Rumuniją ir jų niekas negali atšalinti iš užimamų vietų. Kad juos atšalinti, imta organizuoti fašistus. Princas prie fašistų prisidėjo todėl, kad jis nori jų laimėjimo, nes tuo būdu būtų išgelbėta monarchija ir sostas.

Yra žinoma, kad jei fašistai laiku neveiks, tai Bratiano valdžią sugriaus radikalai ir panaikins monarchiją su sostu.

Delto princas darbuojasi apdrausti sau būsimą sostą ir šiltą vietą.

VAKAR, SIBERIJOJE SAVASČIŲ KONFISKATA VEDAMA.

PRIVATINIAI NAMAI TIESIOG ATIMAMI.

Apie gerbuvų negali but jokios kalbos.

NOVONIKOLAJEVSK, sp. 13. — Bolševikų valdoma vakarinė Siberija pasauliui visai kaipir nežinoma žemė. Svetimų šalių vizitoriai per tuos plotus visuomet keliauja internacionaliu ekspresu ir nemato tikrojo žmonių gyvenimo. Pirmą trijų metų su viršumi čia veikė žinoma "baltoji" armija. Numiokojo kraštą taip, kad ir šandien negali jis atsigaivinti.

Visur vyknamas komunizmas. Privatinė savastis negerbiama. Kurie namai yra vertės daugiau 10,000 rublių, nuo savininkų atimami. Sakoma, jiems per daug to turėti, turi pasidalinti su kitais, neturintais jokių namų. Tik viename Omske apie 500 namų atimta nuo savininkų.

Kai kuriose vietose bolševikai valdininkai atimtinėja ir pigesnės vertės namus. Sakoma, pirmą karo metų vertė galbūt 500 ar daugiau rublių. Bet po karo vertė pakilus, tad savininkai vieną jų negali valdyti. Turėtų pereiti "visuomenės" reikalam.

Apleistas kraštas.

Vakarinės Siberijos miestus palyginus su Maskva, matosi didis skirtumas. Maskvoje viskas atnaujinta. Išaisytos puikios krautuvės, gatvės išgręstos ir apvalytos.

Jekaterinburgo miestas skaitosi vartais iš Rusijos Siberijon. Rodos jis turėtų but visais žvilgsniais įdomesnis už kitus miestus. Tačiau taip nėra. Daugybė gatvių visai nęgręsta. Krautuvės apsmukusios. Net telefonų vielos nepatvarkytos. Kai kur tos vielos taip žemai nūdrubusios, skersai gatvėmis, kad aukštesniu vežimu pravažiavimas negalimas.

Neva yra elektros šviesos. Bet daugel vietose tos šviesos

neatsako savo tikslams. Žurnės namuose dažnai turi vartoti žvakes.

Tas pat yra ir Omske. Kaip buta pirmą porą metų ir dabar. Namai išdalyti es apgriuvi, aprukę, gatvės pilna duobių. Salimais miesto matosi apkašų liekanų. Jokios rekonstrukcijos, jokių pažangumo neatlikta.

Dėkingumas Amerikai.

Kituomet Omske buvo pasirinkti viešbučiai. Nakvoturėta tinkamų lovų. Šiandien pasitenkinama lentomis. Tačiau Omskas laimingesnis už Novonikolajevską. Šis skaitosi Siberijos sostine. Ir neturi nei vieno viešbučio.

Tomis dienomis Omske bolševikų teismas du valstiečių nubaudė kalėjimo po dešimt metų už norėjimą organizuoti priešastinės organizacijos.

Kiek progreso atlikta Jekaterinburge. Gyventojai tur duonos. Jie labai daug dėkoti Amerikai už jos teiktą šelpimą. Jei ne tas šelpimas, daug žmonių būtų išmirę badu.

Uralo regionuose industrija palengva atkuriama. Stengiamasi ypač plačiai atgaivinti anglų industrija. Geležies industrija irgi išjudinama. Tačiau daugybė dirbtuvių nędirbama.

Seniaus iš Omsko per metus buvo išvežama apie 10,000 tonų sviesto. Šiandien nei pusės tiek sviesto nepagamina. Be to, ir pati sviesto kiekybė kažkokia.

"SAUSIEJI" ORGANIZUOJASI.

WASHINGTON, spal. 15. — Pranešta, kad iš visos šalies "sausieji" čionai suvažiuoja, kad aptarti naujas tinkamesnes priemones prohibicijos vykinimui.

PINIGŲ KURSAS.

Lietuvos 10 litų	\$1.00
Anglijos ster. svarui	4.51
Francijos 100 fr.	5.58
Italijos 100 lirų	4.24
Lenkijos 100 mark.	.0003

PINIGUS

SIŪSKITE į Lietuvą Per

DRAUGA

Nes, "Draugas" pigiausiai siunčia ir geriausiai patarnauja. "Draugas" siunčia per didžiausias Lietuvos bankas: Ukio Banką ir Prekybos Pramonės Banką.

"Draugas" siunčia pinigus litais, ir doleriais: perlaidomis, čekiais-draftais ir telegrama.

Valandos: nuo 8 ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis uždaryta.

2334 SO. OAKLEY AVE. CHICAGO, ILL.

LIETUVIŲ KATALIKŲ

DIEŅĒSTIS

DRAUGAS

Kasdienā išskyrus nedėdienius.
Metams \$6.00
Pusmetams \$3.00
Prenumeratą mokasi iškalno. Lai-
skaitosi nuo nūrašymo dienos,
nuo Naujų Metų. Norint permai-
ti adresą visada reikia prisiųs-
ti senas adresas. Pinigai geriau-
siųsi išperkant krasoje ar ox-
so "Money Order" arba įdedant
ligus į registruotą laiška.

DRAUGAS PUB. CO.

334 South Oakley Avenue

Chicago, Illinois.

Tel. Roosevelt 7791

LAIPĖDIEČIŲ ATSIŠAU-

KIMĄ PASISKAI-

ČIUS.

Klaipėdos Gelbėjimo Komitetas išsiuntinėjo Amerikos iškraščiams atsišaukimą į A-
erikos visuomenę, prašyda-
i dar aukų, Klaipėdos krašto
lietuviniui.

Kad dar prašo, nestebėtina,
es reikia. Bet kad kreipiasi
nai, kur negaus nieko, kad
orėdami atlietuvinti Klaipė-
ą nemoka patys lpydyti lietu-
ių vienybės, tai keista.

kreipiasi, kur negaus.

Gavo tą atsišaukimą ir
'Naujienos'. Ir apsidžiaugė,
t geleželė radę. Atkartojo da-
omus Klaipėdiškių užmeti-
mus p. Smetonai, Lietuvos
valdžiai. Nuo savęs dar apva-
gino A. Smetoną, kad įsai ir
citas aukas pasisavinęs, kad
savo laikraštį leidęs pasisa-
vintomis aukomis. Papylę pa-
nazgų kibirą, švokstelėjo į
akis ir pačiam Klaipėdiškių
Komitetui. Girdi, esą negali-
ma jų remti, nes esą darbi-
ninkų priešai...

Suprantamas dalykas, kad
išgelbėjusieji Klaipėdą iš
francūzų jungo negali būti
socialdemagogais; nes socialis-
tai nė vieno iki šiol krašto
nėra išgelbėję. Įklampinti į
neišbredamą baltą jįms jau
pasisekė ne sykį. Tiek to su
socialdemagogais. Tik kuomi
jie remia Klaipėdiškių kalti-
nimus, buk jie esą darbininkų
priešai? Ar gi mėginimas at-
statyti ekonominiai Klaipėdos
krašto yra darbininkų reika-
lų gadinimas? O nieko kito
neturėjo galvoje Klaipėdiš-
kiai, kuomet tarėsi su kaiku-
riais kapitalistais. Daro gi tą
patį arki-socialistinę Bolšev-
ją, ir per pus socialistinę Vo-
kietiją.

Bet "N-nos" turi tam dan-
tis, kad kandžioti. Palikime
juos jų kampe ir eikim prie
dalyko.

**Užmetimai p. Smetonai ir Lie-
tuvai.**

Skundžiasi Klaipėdiškiai,
kad p. Smetona 50,000 litų a-
tidavęs Rytų kraštų "valny-
nui". Paskui, kad Intendan-
tura paėmusi arklų pirkiniai
20,000 ir arklų neduodanti
ir pinigų negrąžinanti. Atro-
do iškarto visai negražiai. Bet
perdaug jau nepatikėtinas da-
lykas, kad taip būtų, kaip
Klaipėdiškiai skundžiasi. Kuo
ni nors aiškinasi ir p. Sme-
tona ir Intendantura, negrą-
žindami pinigų. Neturint ži-
nių, kuopasiremiant šitai pa-
daryta, prisiema patiems dasi-
protėti. Ir pirmasis protingas
daiktas, tai neturint kitos pu-
sės pasiaiškinimo, būtų per-
anksti užsipulti ir ant neabe-
jotinai teisingo žmogaus, p. A.
Smetonos ir ant kovojančios

KOVA SU KATALIKAIS.

Amerikos masonai ir įvairios rūšies slaptos drangijos
čia veda atkaklią kovą prieš katalikus ir Katalikų Baž-
nyčią. Jei ta kova neatjaučiama stipriai lietuvių parapi-
jose, tai tik dėlto kad jos yra lietuviškos... Bet ir pačios
lietuvių parapijos turi nemaža savo "naminių" priešų.
Tai tie patys lietuviai, kurie atsitolinę nuo Bažnyčios ir
Dievo. Tai visokios rūšies suklydėliai. Vienus iš jų nuo
Bažnyčios atitraukė jų pačių tamsumas, blogų raštų skai-
tymas, jei kurie moka skaityti. Kitus atitraukė socialistai
ir kiti tautos priešai.

Katalikų Bažnyčia Amerikoje ir katalikai šiandie per-
gyvena tokius laikus, kokių čia jau gana senai būta. Pro-
testantai atvirai šaukia, kad Amerika esanti protestantiška
šalis ir todėl katalikai čia negalį užimti jokių valdžios vie-
čių, jokios vadovaujančios rolės. Prieš kiekvieną kataliką
politinį kandidatą jie veda kovą. Jie deda pastangų, kad
katalikai čia nebūtų išrinkti gubernatoriais, teisėjais ir
kitais viršininkais. Gi apie kataliką prezidentą jie bijo ir
prisiminti. Kasžin ką tie fanatikai pradėtų, jei šalies pre-
zidentu būtų išrinktas katalikas?

Ikišiol Suv. Valstybės neturėjo kataliko prezidento.
Bet ar anksčiau ar vėliau tas dalykas turės but išmė-
gintas. Nes katalikų skaičius Suv. Valstybėse didinasi.
Kasmet vis dauginasi katalikų pilietinės jėgos.

Bažnyčios priešai Amerikoje išleidžia keletą laikraš-
čių. Tie laikraščiai skiriami daugiausia Romos ir paties
Šventojo Tėvo išniekinimui.

1917 metais valdžia išleido vieno dolerio banknotų
seriją, nes truko smulkių pinigų. Fanatikai "susekė"
kad banknoto viename kampe įžiurimas Šventojo Tėvo
vardas ir toliau dar Jo emblema — kryžius. Tuo prasi-
manymu — palcinacijomis sukeltas triukšmas. Imta
šaukti, kad pati valdžia parsidavusi Papai.

Rezultate valdžia turėjo viešai paskelbti raštą, kad
tas fanatikų "susekinas" yra prasimanymas.

Tokiais ir kitokiais būdais priešai puola katalikus ir
Bažnyčią. Bet jie nėra pavojingi, tik reikia nesnausti. Kaip
iš kentėtojų kraujo praplito krikščionybė, taip del išori-
nių priešų stiprėja katalikų įsitiknimai drasia.

už Klaipėdą iki šiai dienai
Lietuvos valdžios.

O galėjo juk ir taip būti.

Klaipėdos mušiuose skait-
lingiausia dalyvavo šauliai.
Jie davė netik žmonių, galvas
už Klaipėdą paguldžiusių, bet
ir amunicijos ir visokio kito-
kio turto. Toms šaulių išlai-
doms padengti gal ir perduo-
ta tapo tie \$5,000. Nes šau-
lių dabartinė užduotis yra
kaip tik labiausia "Rytų va-
linijimas"... Intendantura ga-
lėjo užpirti arklų už gautus
iš Klaipėdiškių aukų 20,000
litų. Bet jeigu tie arkliai, nors
ir budami Intendantūros ži-
nioje, tarnauja Klaipėdiškių
reikalams, jų apgynimui ir
tvarkai, tai nebūtų jokios tie-
sioginės pareigos jiems pini-
gus grąžinti. Nes pirktais už
jų pinigų turtas jiems ir tar-
nauja.

Tiesa, ne Klaipėdiškių val-
džia ant jų arklų. Tai kaip
gi? Ar Klaipėdiškiai džiau-

giasi įsigiję Lietuvos val-
džios, ar nori jos nusikratyti?
Juk be Lietuvos valdžios nie-
ko iš Klaipėdos laisvės nebus.
Ji taip ir pasiliks "išvalniji-
mu" o lengvai gali pasikeisti
į lenkišką "nievalę".

Suprantamas dalykas, kad
Klaipėdiškiai nei nemano kra-
tytis Lietuvos valdžios. Tikrai
budami karštais patriotais,
per karštai norėtų į keletą
savaičių menesiu pataisyti
kas per 600 metų buvo paga-
dinta. Delto ir karščiojasi.

Klaipėdos "kunigai".

Ypač pyksta Klaipėdiškiai
ant Liet. valdžios už tai, kad
kažkokį "kunigą" Vokietijos
šalininką, išstremtą iš Klaipė-
dos, sugrąžino. Pirmiausia,
Gelbėjimo Komiteto nariai
rašydami į Amerikos lietuvius
turėtų atsiminti, kad yra lie-
tuvų ir neprotestonų. Jie
Klaipėdos visus savo pasto-
rius vadina "kunigais". Ir
kalba čionai apie vokiečių —

protestonų pastorių. Nes kata-
likų kunigo Klaipėdoje vargu
buvo bent vienas, kuris būtų
pasipriešinęs Lietuvos vald-
žiai. Bet šitai pasakojant
duodama progos išalkusiems
skandalo musų bedievukams,
maisto. O nuo katalikų tokių
būdų pinigų yra sunkiau gau-
ti. Vadinkite, broliai Klaipė-
diškiai, daiktus vardais, o ne
pusvardžiais; aiškiau susikal-
bėsime.

Antrasis dalykas, atsikra-
čius svetimo jungo, norint
palaiykėti vienybę, norint at-
statyti lietuviybę, kad ir būtų
tikrai kaltės iš valdžios pu-
sės, bent pradžioje, kol dar
užsienyje audra del atvadavi-
mo nepasibaigė, reikėtų pa-
kentėti ir nekelti neramybės.
Viešas žodis, tai ne žvirblis.
Jį paleidęs nepagausi. O prie-
šai išsijodę laukia, kad sukir-
šinti santykius. Ir girdint da-
romus užmetimus valdžiai, ko-
ks gi pas mumis toli esančius,
nė vieno asmeniškai jusų ne-
pažįstant, koks palieka įspu-
dis?

Klaipėdiečiams, kuomet jie
kreipiasi į mumis pagelbos,
mes ir patartume:

Neduoti progos niekam už
vokiečių protestonų pastorių
kandžioti katalikų kunigų.
Neduoti progos priešams, ku-
rių mes daug turime Amerikoje
kandžioti užsitaravusių žmo-
nių. Su valdžia laikytis vie-
nybės, kad prieš svetimuosius
nebutų sarmata.

O mes kaip rėmėme, taip
ir pasistengtume remti. Nes
žinome, kad reikia ir kad
Klaipėdiškiai nėra nei darbi-
ninkų priešai, nei katalikybės
priešai, nei Lietuvos valdžios.
Tik pasikarščioję perdaug
papelėjo.

PAGYRŲ PUODAS.

Išpradžių gal nebus įdomu,
bet ant galo bent kiek pasi-
juoksimė. Kad p. Bobravičiui
pasisekė sūndinuoti puikiau-
siai, apie tai ką čia bekalbėti;
visi girdėjome. Koncerto ren-
gėjams buvo svarbu, kad į
kažkokį "kunigą" Vokietijos
šalininką, išstremtą iš Klaipė-
dos, sugrąžino. Pirmiausia,
Gelbėjimo Komiteto nariai
rašydami į Amerikos lietuvius
turėtų atsiminti, kad yra lie-
tuvų ir neprotestonų. Jie
Klaipėdos visus savo pasto-
rius vadina "kunigais". Ir
kalba čionai apie vokiečių —

Susitvėrė skaitlingas komi-
tetas iš kokių 50 narių ir pa-
sidalino darbus pasiskirsty-
dami į komisijas. Į pirmąją pa-
sitarimą "Naujienų" redakci-
ja atsiuntė "boisuką" iš
paskutinio puslapio. Paskui nė
to nebeliko. Nei į vieną porė-
dį, jokios iš koncerto komi-
sijos, "N-nos" savo žmogaus
paskui nebeatsiuntė. Prieš
koncertą nuo savęs jie patal-
pino straipsnį, kuriame "te-
viškai" pabarė rengėjus už
nerangumą. Prie progos ku-
nigus išvadino — "feksnius",
kitus — tinginiais, "Almos"
naries — "moterėlėmis". Vi-
sas straipsnis nedirbančių
barėjų buvo parašytas su'ta
mintimi, kad nepasisekus kon-
certui būtų galima pasakyti:
"Aha, ar mes nesakėme!!
Kaip musų nebuvo, nieko ir
neišėjo". Nuo savęs redakcija
prieš koncertą neparašė nei
vieno doro straipsnio. Reikė-
jo komisijos nariams patiems
rašyti. Tiesa, "N-nos" sugė-
bėjo sustatyti apgarsinimus,
bet už juos nulupo augščiau-
sį kainą. O už plakatų spaus-
dinimą užgiedojo tokią kainą,
kad reikėjo nuo jų patarnavi-
mo atsisakyti.

Tuotarpu "Almos" narės,
p-nios Nausedienė, Mickevi-
čienė, Norkienė ir Kirienė
pardavė tikiety už \$700.00.
Kiti komisijos nariai ištisas
dienes pašvęsdami, dirbo iš-
sijuose. Buvo surinkta pro-
gramas apgarsinimų už \$300.
00; išsiuntinėti laišakai — už-
kvietimai kuone tukstančiui
svetintaučių; išplatinti tuk-
stančiai plakatų visoje Chea-
goje; ir kitokių darbų daug-
ybė atlikta atsidavusių žmo-
nių. Ypač daug pasidarbavo
pp. Mickeliunas, Bakševičius,
Sinkus ir kiti. Jų vardų "N-
nos" nežino, nes nedirbo kar-
tu.

Koncertas pavyko finansi-
niu žvilgsniu puikiausia. Ir
šitai dalykams virtus, "N-
nos" užgiedojo kitokią dainelę.
Tuojaus paskelbė, kad
visas nuopelnas už pasiseki-
mą priklausys joms ir jų po-
noms, Jurgelionienei su Gu-
giene.

Jei ir priklauso "N-noms"
koks nuopelnas, tai tik už pir-
mąjį jų rengtą Bobravičiui
koncertą. Iš to koncerto pala-
iko gryo pelno, \$11.00. Iš
antrojo koncerto, kuomet so-
cialistinės "N-nos" nebuvo
vienos, pirmutinios, kuomet ir

jų metų vieno tik savaitraščio "Ziemia Oj-
czysta" sukonfiskuota yra Nr. Nr. 5, 6, 8,
13, 15, 19, 28, 29. Tiek pat yra nukentasiu
ir kituodu laikraščiu. Konfiskavimui pakan-
ka kartais bet kokios priežasties. Tas pats
dalykas, kuris visai nebandžiamas esti lenkų
spaudoje, budamas įdėtas mušikėje, esti lai-
komas nusikaltimu. Turimė net keturius atsi-
tikimus, kur teismų vyresnybė po mėnesio
laiko nuėmė areštą, negalėdama nieko rasti
jam patėisinti, kaip antai buvo su "Ziemia
Ojczysta" Nr. 28.

Paskui konfiskatas eina teismai ir pa-
bando redaktoriams ir leidėjams. Trumpi
palyginti dviejų metų laiku trys musų laik-
raščiai turėjo 15 teismo bylų ir buvo ne-
kartą sustabdomi ir uždaromi.

Savotiška politika su musų spauda varo
net paštas. Kartais po kelias ir daugiau die-
nių guli musų laikraščiai pašto įstaigoje ne-
išsiųsti. Sako, kad tatau daroma esą slapta
tam tikros vyresnybės įsakymu. Tokiuo bū-
du suvaldyta spauda nuostoją visos savo ver-
tės, be to padaro redakcijai nuostolių, o
skaitytojus apvilsta. Ilgainiui prieina prie to,
kad musų spaudai reikia griebtis savo, nors
labai primirio būdo, laikraščiams pristatyti,
kadangi prityrimas rodo, jog išsivystę per ran-
kas laikraščiai greičiau ir tiksliau patiekia
skaitytojams, negu per pašta. Yra vietų, kur
pavojainga yra dūli lietuviški laikraščiai pris-
tatytoja arba platintojui; jau turime keletą

VILNIAUS BYLA TAUTŲ SAJUNGOJE.

**LIETUVOS ATSTOVO KAL-
BA TAUTŲ SAJUNGOS
TARYBOJ.**

Rugsėjo 13 d. besvarstant T.
S. Tarybos veikimą plenumo
Lietuvos atstovas Sidzikaus-
kas pasakė kalbą, įrodydamas
Ambasadorių Konferencijos
nutarimo neteisėtumą, pavei-
šė, kad T. S. Taryba pasieli-
gė priešingai Sąjungos nuta-
rimams nereaguodama į Am-
basadorių nutarimą. Be to,
Taryba nusižengusi, padalyda-
ma neutralinę zoną be Lietu-
vos sutikimo ir nieko nedary-
dama, nežiurint pereinotojo ple-
numo nutarimu, ne Lenkams
apsaugoti Lenkijos okupuoto-
se teritorijose Vilnių. Toliau
pabrėžė, kad Lietuvos Sidzikaus-
kas konflikta tebeekzistuojas
ir bus tokioj pat padėtyj, kol
Vilniaus klausimas bus išsprę-
stas teisės ir teisingumo pa-
matais. Tarybai nusileidus
prieš Želigovskio smurtą Lietu-
va nebesitiki daugiau, kad
Taryba teisingai ir greitai iš-
spręstų Lietuvos — Lenkijos
ginčą. Padėtis galinti asimi-
mainyti tik tuomet, jei Len-
kija, savo ir visos Europos in-
teresus vedama, pati atsisaky-
tų nuo jėgos politikos ir tuo
padarytų galimą taikingą Vil-
niaus klausimo išsprendimą.
ir kad Taryba nebekartos pa-
darytų klaidų, kurios mažina
jos autoritetą.

**DEL LIETUVIŲ ATSTOVO
ISKELTŲ KLAUSIMŲ
TAUTŲ SAJUNGOJE.**

Tautų Sąjungos jurinė ko-
misija svarstė bylą, kilusią
anksčiau politinėj komisijoj
del Lietuvių reikalavimo at-
naujinti Vilniaus klausimą,
prisiųstą teisių komisijai, ar
Tautų Sąjungos tarybos iš-
spręsti klausimai galį but vėl
išskirti Sąjungos susirinkime
ir atvirksčiai.

"Draugas" ir liberalai pra-
dėjo remti, liko pelno \$1,100.
00. O dabar, kuomet "N-nų"
visai nebuvo matyt reagu-
tarpe, bus apie pustrėčio tuk-
stančio.

Už tą paskutinį koncertą
"N-noms" neabejotinai pri-
klauso tiktai nemuzikališkas
"pagyrų puodas" titulas.

Dirbęs darba.

Motta pasiūlė išrinkti juri-
dinę komisiją, kuri tą klau-
simą peržiūrėtų. Pasiūlymas
priimta ir išrinkta komisija iš
šių atstovų: Adatei, Alvarez
(Crili), Barthélemy Dickin-
son, Rollir (Belgija), Scialoja
ir Politis.

Lenkijos atstovas Viniars-
kis pareiškė, kad lenkų val-
džia nesuinteresuota iškeltu
Lietuvių atstovo klausimu.
Lenkų-Lietuvių ginčas esąs
Ambasadorių tarybos užbaig-
tas ir pripažinta Lenkijai ry-
tų sienos. Šiandien tas klau-
simas esąs tik istorinės reikš-
mės. Viniarskis toliau prane-
šė, kad nedalyvausią svarsto-
mam klausime, tik reikalui e-
sant suteiksias paaiškinimų.

Lietuvių atstovas Sidzikaus-
kas pareiškė, kad Lietuva ne-
skaity užbaigtu klausimą, nes
nepripažįsta šio dalykų kom-
petencijos Ambasadorių Kon-
ferencijos.

Klausimas perduota išrink-
tai komisijai.

**MUSŲ KLAUSIMAS
ZENEVOJ.**

Rugsėjo 18 d. pirmoji juri-
dinė komisija visą dieną dis-
kutavo Hymanso pastatytąjį
formalį klausimą. Prieš pran-
cuų ir lenkų balsus komisija
nutarė, kad plenumas kompe-
tetingas svarstyti musų klau-
simą, jei ras taktingu reika-
lingu perduoti teismui, nors
taryba ir buvo galutinai išsi-
tariusi tuo klausimu. Vakar
politinė komisija išrinko sub-
komisiją iš Hymanso, Mottos,
prancūzo, anglo, italo, olando
ir austro. Vakare dalyvaujant
Lietuvos delegatui Sidzikaus-
kui buvo subkomisijos posė-
dis. P. Sidzikauskas turėjo
daug ginčų su Hymansu. Sub-
komisijos nariai, matydami
musų težės teisėtumą, norėtų
duoti mums satisfakciją, bet
numato nemugalinų kliūčių
todėl Motta ir kiti pasiūlė pa-
likti klausimą atviru toje pa-
čioje padėtyje ligi sekancio
plenumo, motyvuodami, kad
tebesiderama su ambasado-
riais del jų sprendimo sienu
reikalu. Klausimas būtų pra-
šytas ateinančiojo plenumo die
notvarkėn. Tolesnis svarsty-
mas atidėtas kelioms die-
nomis.

(Elta.)

**LAIKINOJO VILNIAUS LIETUVIŲ
KOMITETO MEMORIALAS**

**ĮTEIKTAS LENKIJOS VYRIAUSYBEI
1923. RUGSEJO 4 VARSUVOJE.**

**Į Aukštą Lenkų Respublikos Ministrų
Tarybą.**

(Tasa).

O juk Vilniaus krašto lietuvių gyvena-
mosios apskritys yra tikrai dalis krašto, su-
darancio iš senų senovės vieną įvairiais at-
žvilgiais vienetą. O tame pačiame krašte dar-
buotojų kaitaliojimas tarp atskirų jo dalių
yra juk paprastas ir nuolat atsitinkamas da-
lykas. Gimę vienoje vietoje pereina darbnos-
tis kiton dalin, o iš tos vėl pirmojo. Tokiuo
būdu atsitikdavo, kad lietuviai, gimę Kauno
ar Suvalkų krašte, apsigyvendavo darbuotis
Vilniuje, o Vilniaus krašto lietuviai užima-
vo vietas Kauno ar Suvalkų krašte. Ypač
kuriantis Lietuvos valstybei, daugelis dar-
buotojų patraukė Kaunan. Juk žinomi lietu-
viai darbuotojai, mokslo vyrai, kaip antai
Voldemaras, Žemaitis, Gira, Reinsys ir kiti
vra tai Vilniaus krašto piliečiai. Taigi jeigu
teliai to dabartės, kai vis dar nėra galima
tiems Vilniaus krašto lietuviams patgirti iš
savo tėviskėn, pasilikusieji jų vietoje dalinai sa-

kitų Lietuvos šonų darbuotojai bus dėlai
savo užgimimo kaimynėje parapijoje grie-
žtai pašalinami iš šio krašto, arba atimama
jiems galimybė dirbti žmonių ir šio kra-
što labai, tai lietuvių diaudis, nenaturaliniu
būdu, bus atimta žymios dalies savo inte-
ligentų ir neteks tieka pat galimybės kultu-
riškai plėtotis.

Todėliai prašome ir reikalaujame, kad
Lenkų Vyriausybė del laikinų politikos at-
žvilgių neatimtų mums tokiuo būdu butingų
darbuotojų tautinės kultūros dirvoje ir arba
pripažintų ne čia gimusiems pilietybės teis-
ses, delto, kad dirba kraštui naudinga dar-
ba ir yra su jo gyvenimu angštai susižiti, ar-
ba bent netrukdytų jiems viešni savo są-
ties darba dirbti. Neišpildymas šitų reikala-
vimų būtų didžiausia skriauda šio krašto lie-
tuvams, kadangi atimtu jiems darbuotojus,
kurių tuo tarpu negalima pavaduoti. Turime
vilties, kad lenkų tauta, skaudaus gyvenimo
prityrusi Prusuose, nepanarės talkyti į mūs
hakatos principo "ausrotten".

'paudos vargai.

3. Didelių kliūčių yra daroma taip pat
musų spaudai. Leidžiamie Vilniuje tris laik-
raščius: savaitinį "Vilniaus Kelią", tava-
tinį "Ziemia Ojczysta" ir tris kartus savai-
tėje einančius "Lietuvos Rytus". Bet dėl
niekuomet neesama tikri, kad išspausdintų
numeris galės pasiekti skaitytojus. Nuo nau-

atsitikimų, kur tokios žmonės buvo suėmę ir
išlaikę po kelias dienas kalėjime (Daugeliš-
kių Macerinskis, Sadreika).

Visa tai sudaro musų spaudai sąlygų, ku-
rios toli gražu yra nenormalinės ir reikalau-
ja pataisomos.

**Sunkios lietuvių organizacijų ir įstaigų
gyvenimo sąlygos.**

4. Su musų kultūrinėmis įstaigomis el-
giamasi taip, jog be galo sunku joms gy-
vuoti ir darbuoti. Taip antai dar pavasariop
yra įsakyta dviem musų bendrabučiam Vil-
niuje, butent: mergaičių bendrabūčiui Aušros
Vartų gatvės Nr. 12 ir berniukų bendrabū-
čiui Šubačiaus g. Nr. 23, išsikraustyti iš jų
jau nuo 1915 metų užimamų būstų. Keli šim-
tai vaikų, daugiausia našlaičių, gali veikiai
atsivesti išmesti gatvėn.

Vilniuje, Daminykų g. Nr. 12, suside-
dandame tik iš keturių kambarių ir virtu-
vės būsė, darbuojasi svarbios lietuvių įstai-
gos: Laikininis Vilniaus Lietuvių Komitetas,
Lietuvių Kliubas ir valgykla neturtingai in-
teligentių. Šių metų liepos 31 d. esame ga-
vę pranešimą, kad Vilniaus m. Valdyba, Ko-
misaro įsakymu, rekvizuojanti šita būta sa-
vo reikalams. Traktant Vilniuje būstų, tokia
rekvaziacija privertė musų įstaigas visai nu-
stoti veiksm. Paduotas tuo reikalu rugsėjo
4 d. protestas ligi šiol neturėjo pasekmes.
(Bus daugiau)

LIETUVIAI AMERIKOJE.

ZINIOS IŠ CLEVELANDO.

Našlaičių Fondo Dr-jos vakaras.

Rugsėjo 30 d. Šv. Jurgio parap. svet., įvyko gražus vakaras, kurį įrengė Našlaičių Fondo draugija. Programą išpildė L. Vyčių 25 kp.

Programos vedėju buvo, V. Baltrušaitis. Buvo pristatytas kalbėti gerb. kun. Vaicikauskas. Jo kalba buvo įdomi ir svarbi visiems pasiklausyti.

Paskiau vaidinta 3-jų aktų komedija "Vyrų Vergija". Iš vaidlių kai kurie savo rolėse buvo silpnoki, tai ir veikalus biskį sekėsi silpnokai, bet vis vien reikia duoti jiems kreditas ir užtai, kadangi jie mažai laiko beturėjo mokytis. Dalyvavo šie: V. Ardžijauskas, Petraitis, Petronėlė, Urbšaitė — Veronika, O. Urbšaitė — Marytė; Petraičio draugo rolę vaidino St. Palšis, Tamušius — A. Kuni-

giškis, Prokupo — Pr. Stan-

kus, Guglio numylėtinės — J. Palšutė.

Tarpe aktų buvo ir deklamacijų, kurias išpildė Izeb. Žebriūtė ir U. Damidavičiūtė, gi mažas smuikorius, p. Stan-

Ant pabaigos buvo dialogas "Oi kur buvai diedukas ma-

no". Atliko Pr. Urbšaitis ir Pet. Urbšaitė. Nors ant ap-

garsinimų buvo žymėta kad dalyvaus ir L. Vyčių 25 kp.

choras, bet dėl programos il-

gumo choras nedainavo; tik baigiant programą sudainavo Lietuvos himną. Tarpais gro-

jo šv. Jurgio parapijos orke-

stras, vedamas J. Mušinskio.

Granitas.

WAUKEGAN, ILL.

Koncertas — Operetė.

Spalio 7 d. Waukegano Šv. Baltramiejaus choras nuva-

žiavo į Kenosha, kur Šv. Pe-

tro parapijos svetainėje išpil-

dė programą. Salė nedidelė,

bet viduje gražiai ištaisyta,

estrada papuošta gėlėmis ir

amerikoniškais vėliavomis.

Sulyg lietuviško papročio

žmonės išpalengvo rinkosi i

salę, bet truputi po trijų sa-

lę jau buvo pilna. Visi su pa-

siilgimu, ramiai laukė pro-

gramo pradžios.

Keturias dešimtis minučių

po trijų išėjo ant estrados va-

karo vedėjas ir išašikino pro-

gramo tvarką. Programas su-

sidėjo iš dviejų dalių, koncer-

to ir operetės.

Koncertas.

Ant estrados išėjo dainini-

kai. Mergaitės gražiai pasi-

puošiusios stovėjo pirmose ei-

lėse. Vyrų už jų. Gražų buvo

žiūrėti į tą jaunimo būrį

tvarkingai sustojusį su gaidų

lapeliais rankose. Tad visi ži-

rėjo į juos pilni džiaugsmo

ir vilties. Paskutinis išėjo cho-

ro vedėjas, dirigentas Nik.

Kulys. Nusilenkė publikai, ap-

žvelgė dainininkus padavė to-

ra ir pakėlė batutą. Visoj sa-

lėje iškilmingai pasiskleidė

dainininkų pirmoji daina

"Jaunimo Giesmė" (Nauja-

lio). Po to tuojaus sekė dvi

daini "Per girią girėle" (Šim-

kauskas) ir Oi motule ma-

no" (Petrauskas). Solo supra-

no sudainavo gabi solistė J.

Kvederūtė "A Japanese Love

Song" (Brake) ir Laivynė

(Gounod). A. Čapas, basas,

sudainavo dvi solo dalis

"Leiskit į Tėvyne" (Gudavi-

čiaus) ir "Mažas mano sto-

nas" (Petrauskas). Dueta, "Aš

išsivilkčiau čigono rubą" (Šim-

kauskas) ir "Spragilų Dai-

na" (Petrauskas) sudainavo

S. Presinauskienė ir J. Jaku-

tis. Merginų choras sudainavo

gražią liandies dainelę "Ką

močiutė padarei". Ant galo

vėl pasirodė estradoje, visas

choras ir dainavo Šimkaus,

"Oi kas sodai, do sodeliai" ir

Aleksio "Ginkim šalį Lie-

tuvos".

Laikę visų šių dainų žmo-

nės klansė lyg sužavėti. Vie-

ni, pakėlę galvas drąsiai žvil-

gsniu įsmigę į dainininkus, kiti

Operetė.

"Kuprotas Oželis" yra vie-

no veiksmo juokinga operetė

apie jaunųjų meilę ir piršlio

politiką. Vaidinimas puikiai

sekėsi. Stasė Shimulienė,

motinos rolėje padarė "a real

hit", savo gyvu vaidinimu.

Tikrai motiniškai derėjosi su

piršliu dėl savo dukters ran-

kos. Ji padarė daug juokų.

Nemažiau juokingai lošė ir A.

Čapas su A. Alekna. Pirmas

kaipo piršlys, pastarasis kai-

po 60 metų, žilas ir plikas na-

lys įsimylėjęs motinos 17 me-

tų Onytė. Bet Onytė mylėjo

Jonelį, o Jonelis, Onytė. Tai

gi šie jaunieji dainelėmis gai-

Jeigu nori čebatų kuriems nereikia puspadžių deti, užtat kad jie nudėvės net ir plienines vinis ant skurinių čeverių — tai reikalauk "Hi-Press" Kasyklinių Čebatų — Žiurek kad būtų Raudonas Bruksnys aplink viršų.

THE B. F. GOODRICH RUBBER COMPANY
Akron, Ohio.

Goodrich HI-PRESS Mining Shoes

CICERO, ILL. ĮVAIRENY.

Praktiškas rėmėjas.

Ižymusis visuomenės dar-

buotojas, siuvėjas ir muzikan-

tas, Lukas Krekščionas, turįs

siuvyklą ir ofisą užpakaly Dar-

bininkų Užegois, yra taipgi

moksleivių praktiškos rėmė-

jas. Jis jau ne kartą pasitar-

navo jiems savo darbu.

Dar kitas moksleivis.

Neseniai Šv. Bedo kolegijon,

Peru, Ill., išvažiavo Lein. Na-

rušaitis.

Ar lietuviai negalėtų? —

Šiomis perėtomis dienomis

butų galima sutalpinti išpra-

kaituoto pinigėlio!

Biznis sekasi.

Keli metai atgal, laikrodi-

minkas Ant. Počius pradėjo

savo biznį tik vakarais. Da-

bar jau gauna tiek darbo ir

biznio, kad sunku jam apsi-

dirbti visą laiką tam pašven-

čiant. Net ir svetimačiai at-

eina šiam mūsų tautiečiui bi-

zno padaryti. P-as Počius ža-

da dar pagerinimus prie biz-

nio įvesti. Jis įgijo žmonių

patikėjimą savo teisingu pa-

tarNAVimu. Jis remia ir visu-

menės kilnius reikalus. Jo bi-

zno įstaiga yra šiuo antrašči:

1410 So. 49-th Ct. Taškas.

Korespondentai bei draugi-

ų valdybos prašomi savo ra-

škus atnešti asmeniai K. S. Jo-

hachio Aptiekon, 4847 West 14

St., nes iš čion žinios greičiau

pasieks redakciją ir praneši-

mai nesusivėlus.

Akių patinimo mėsė

20 metų prityrimo

SIMPTOMAI PAREIKYTA

Akių Ligas

Ar jums skauda galvą?

Ar jūsų akys ašaroja?

Ar yra uždegos?

Ar yra uždegos?

Ar skaitant akys greit pavarg-

sta?

Ar kvaista galva?

Ar matote kaip ir plukant

taikus?

Ar atmintis po truputį mažėja?

Ar akys opios šviesai?

Ar jaučiate kaip ir smilgti akys?

Ar yra baltas dėmė ant voku?

Ar turite kataraktą?

Ar turite svitras akis?

John J. Smetana

AKINIŲ SPECIALISTAS

1801 So. Ashland Ave.

Kampas 18 gatvės

Ant trečio aukšto virš Platto ap-

tiekos, kambariai 14, 15, 16 ir 17.

Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakaro.

Septintadienis 9 r. iki 12 dienos.

Tel. Dearborn 9057

A. E. STASULANI

ADVOKATAS
Vidurmiestį Ofisas
Room 1728 Chicago Temple Bldg.
77 W. Washington St.
OFISAS CICERO
1314 So. Cicero Avenue,
Paseidlo, Serečo ir Pėtryčios vėl.
Tel. Cicero 5026

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS
Ofisas Dėmiestį
29 South La Salle Street
Kambaris 550
Telefonsas Central 6390
Vakarais 3223 S. Halsted St.
Telefonsas: Yards 4681

J. P. WAITCHES

Lawyer
LIETUVIS ADVOKATAS
Dien.: R. 514-516-127 N. Dear-
born Str. Tel. Randolph 5534
Vakarais: 10736 S. Wabash A
Roseland Tel. Pullman 6377

A. A. Slakis

ADVOKATAS
Ofisas Vidurmiestį
CHICAGO TEMPLE BUILDING
77 West Washington Street
Room 1728 Tel. Dearborn 9057
Namu Tel. Hyde Park 3395

S. W. B. ANES

ADVOKATAS
79 W. Monroe Street
Room 904 — Telef. Randolph 2900
Val: Nuo 9 ryto iki 6 po pietų
Vakarais: 3208 So. Halsted Str.
Telef. Yards 1015
Chicago.

LIETUVIAI GRABORIAI

F. E. Palacz Telefonas

146. Embulmer Cicero 3511

CHAS SYREVICZE
Graborius
1437 S. 49-th Ave.
Cicero, Ill.

Pagrūbams koptičin veitai. Privi-
tinis ambulancas. Patarnavimas kno-
gerianais visoj Chicagoj.

A. Masalskis

Graborius
Patarnavimų in-
dotuvėse ves-
tūvėse, krikšty-
nėse ir kituose
reikaluose. Kal-
nos prieinamos.

3307 Auburn Ave. Chicago.

S. D. LACHAWICZ

LIETUVIS GRABORIUS
2514 W. 23-rd Pl. Chicago, Ill
Patarnavija laidotuvėse knopi-
gandis. Reikale medžio atstai-
kti, o mano darba būna atga-
nėdinti. Tel. Canal 1271-2199

JOHN G. MEZLAISKIS

Generalis Kontraktorius,
statytojas ir senų namų
taisytojas.
2319 West 24-th Street
Chicago, Ill.

A. Michniewicz-Vidikiene

AKUŠERKA
3101 S. Halsted St
Kampas 31 gatvė
Phone Yards 1119
Vidurmiestio ofise su
Dr. J. F. Van
Palng.

Sigūniskas pa-
tarnavimas prie
gimdymo. Visoki
patarnimai dykai.

Valandos: nuo 7 ryto, iki 12, nuo
6 iki 9 val. vakaro.

PLUMBING

Kaipio lietuvys, lietuvianis vė-
dos patarnavimų kuo-
rionkiancia.
N. YUSKA
2224 West 25-th Street

Remkite savo siūsius.

Dr. M. Stupnicki

3107 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonsas Yards 5033
Valandos: — 9 iki 11 ir 12 ryto
po pietų 6 iki 8 vak. Nedėliomis
ofisas uždarytas.

Dr. A. K. Rutkauskas

Gydytojas ir Chirurgas
4442 So. Western Ave.
Telef. Lafayette 4146

Jau Sugryžo iš Tolimos

Dr. A. Račkus

Ligonius priima kasdien
nuo 2 val. po piet iki 8 val.
vakaro. Seredomis ir Nedė-
liomis ofisas uždarytas. Pro-
fesionalų patarnavimą teikia
savo ofise:

1411 So. 50-th Ave.
Cicero, Ill.

Dr. A. A. ROTH

Resid. tel. Van Buren 0294
Ofiso tel. Boulevard 9093
MUSAS GYDYTOJAS ir
CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriskų
Valkų ir visu choronikų ligų.
Ofisas: 3335 S. Halsted St.
Val: 10-11 ryto: 2-3 po
piet. 7-8 vak. Ned. 10-12 d.
Res. 1159 Independence Blvd
Chicago.

Dr. I. M. Feinberg

Gydo specialiai visokias vyrų ir
moterų lytiskias ligas.
2401 Madison Street
Kamp. Western Ave. — Chicago
Valandos: 2-4 po pietų 7-9 vak.

Dr. Maurice Kahn

Gydytojas ir Chirurgas
4631 S. Ashland Ave.
Tel. Yards 0994

Valandos:
Nuo 10 iki 12 piet.
Nuo 2 iki 3 po piet
Nuo 7 iki 9 vakare.
Nedėl. nuo 10 iki 12 piet.

DR. CHARLES SEGAL

Perteik savo ofisą po numeriu
4729 SO. ASHLAND AVENUE
SPECIALISTAS

Užduo, Moterų ir Vyrų Ligų
Val: ryto nuo 10 — 12: nuo 2-3
po pietų: nuo 7-8:30 vakaro.
Nedėliomis: 10 iki 1.
Telefonsas Drexel 3599

Dr. C. Z. Vezelis

LIETUVIS DENTISTAS
4712 SO. ASHLAND AVENUE
Art. 47-408 Gatyvė
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Seredomis nuo 4 iki 6 vakare.

CHICAGOJE

UNGARŲ GRAFAS CHICAGOJE.

Chicago atvyko Ungarijos diplomatas, grafas Albert Apponyi. Sakosi jis neoficialiai lankosi Amerikoje. Bet kas čia žino.

Keliuose susirinkimuose jis kalbės apie Europos padėtį. Jis tvirtina stovįs už Tautų Sąjungą, nors nepilnai sutinka su jos sąstata ir operacijomis. Anot jo, Tautų Sąjunga be Amerikos, Vokietijos ir Rusijos nėra Sąjunga.

SIANDIE "TAG DAY."

Šiandie Chicagoje yra "tag day" įvairiais labdarystės tikslais. Tuoju ir katalikų įstaigų atstovybės. Iš surinkto fondo bus šelpiami našlaičiai ir pavargę įstaigos.

L. GEORGE CHICAGOJE.

Rytoj Chicago atkeliauja buvęs Anglijos premieras David Lloyd George. Čia jis viešės porą dienų, turės prakalbas. Jį pagerbti rengiamos ne paprastos iškilmės.

PAŽADINO IR APIPLĖŠĖ.

Aną naktį keli plešikai pažadino iš miego vaistininką McNulty, 6200 Cottage Grove ave., idant jis atidarytų vaistinę ir pagamintų vaistų vienam mirštančiam žmogui. Vaistininkas paklausė ir apsisaitęs nulipo žemyn ir praverė vaistinės duris. Tuojuoju atremti revolveriai. Vaistinė apiplėšta.

PAMESTA BOMBA.

Aną naktį pamesta bomba eksplodavo ties krautuve, 344 E. 61 gat. Krautuvės prieškis apgriautas.

Krautuvės savininkas giria si, kad jis kluxeris. Tad gal delto ir bomba pamesta.

KAS PAMETE \$5.00?

Per Federacijos Kongreso vakariene rasta pamesti \$5.00. Atsiųskite prašoma į Federacijos Sekretoriatą, 2201 West 22nd St. laišku arba asmeniškai nuo 3 val. iki 6 val. po pietų, nurodant kokioje vietoje pametęs sėdėjo per vakariene.

Neatsiųskus per dvi savaites.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

ti pinigai bus perduoti į Federacijos kasą šių metų Kultūros vakans tikslams.

BRIDGEPORT.

"Drango" 235 numeris, aparašant šv. Kaz. Ak. Rem. 220 skyr. darbuotė, tarp kitko buvo pažymėta, jog spalio 27 d. šv. Jurgio par. svet. auklėjimo įstaigų remimo tikslu yra rengiama murgas vakarėlis, kurio pelnas skiriama koplyčios naudai. Nepaminėta katų seserų koplyčia. Aiškumo dėlei tad noriu dar pridėti kodėl tas pelnas skiriama Seserų Kazimieriečių koplyčios naudai, nes tuo tikslu yra paruošama serijos.

Prie progos prašau kad paėmusieji serijas pardavinėti pagrąžinkite jas ar bus parduotos ar ne su spalio 26 d., nei kiek ne vėliau, nes išlaimėjimui bus reikalinga tikėtukai.

R. Mazeliauskienė, rašt.

NORTH SIDES ŽINUTĖS.

Globėjo šventė.

Rugsėjo 30 d. northsidiečiai katalikai iškilmingai apvairšiojo savo parapijos globėjo šv. Mykolo Arkaniolo šventę. Kaip vyrai taip ir moterys bei jaunimas skaitlingai tą dieną ėjo prie šv. Komunijos. Per abejas mišias buvo pilna bažnyčia žmonių. Gerb. svečias kun. J. Konevicius klause išpažinėti ir per sumą pasakė gražų ir įspūdingą pamoklą. Jis gerėjosi ir girė northsidiečius katalikus kad taip skaitlingai ėjo prie sakramentų ir jų gražų pasirodymą globėjo šventėje.

Parapijos pramogė pavyko.

Parapijonų surengtas parapijos naudai "Siurum burum" atnesė pusėtinai pelno. Kaip girdėjau į šešis vakarus viso jeigu buvo \$2,026.19. Gi pelno liko \$1,821.58. Reikia trumpane laike gerai pelnyta. Laimėkės gavo sekantieji: J. Butkevicius setą peilių, šakutėlių, šaukštų bei šaukštelių, J. Vainauskas gražią eilę, Viktorija Daugirdienė gražų didelį auksuotą kryžių, Marijona Sutkienė anglų toną, Ona Riškienė sidabruotą cukurnyčią su šaukšteliais, šv. Mykolo draugija auksuotą su žirgvaikių laikrodį. Daug buvo ir mažesnių laimėjimų, bet laimėtojų vardų neteko patirti.

Atsilankys Vyskupas.

Ned. 4 d. lapkričio Jo Malonybė Vyskupas E. Hoban atsilankys į mūsų bažnyčią ir

suteiks Sutvirtinimo Sakramentą virš šimto asmenims. Mokyklos vaikai rengiasi prie to mokykloje, o kiti visi kas penktadienio vakarą tuoj po pamaldų.

LIETUVIAI DE PAUL UNIVERSITETE.

Apleido.

Lietuvių De Paul Universitete heliko dabar tik septyni. Mat Juoz. Pautėnis ir Pet. Atkočiūnas apleido šį universitetą net pirmos savaitės paibaigę. Atkočiūnas nuvyko į Valparaiso Universitetą. Ten jis gaunąs progą užsidirbti ant pragyvenimo ir ant mokslo. Pautėnis dar taip sau buna Chicagoje.

Didina.

De Paul Universiteto "liberal arts and science" kolegijai naujus didelius namus baigia statyti ant Osgood g. vės, prie Fullerton. Vietą kurią dabar užima kolegija bus pavesta akademijai.

Iškilmės.

Lapk. 17 d. bus didelės pašventinimo iškilmės kolegijos naujų namų. Dalyvaus Chicago vyskupas, arkivyskupas ir daugybė kitų įžymių žmonių.

Motinos įtaka.

Šią kolegiją lanko tulas Apolonovics, kurs sako, kad jo tėvas esąs lietuvis, o motina lenkė. Jis mokys gerai lenkiškai, bet lietuvių kalbos kaip ir nieko. Gal yra ir daugiau tokių puslietuvių, nežinia.

Liet.

IŠ DIEVO APVEIZDOS KOLONIJOS.

Atgija.

Po vasaros pertraukos visuomeninis darbas smarkiai atgija. Pereitą savaitę Federacijos skyrius laikė susirinkimą. Atsilankė virš 40 asmenų. Pirmininkavo p. Ilekis. Išklauyta raporto iš Federacijos kongreso. Be to, kalbėjo Federacijos Centro sekretorius kun. Bumšas. Jis ypaci pabrėžė tuos Federacijos darbus, kuriuos neatidėliojant reikia vykdyti. Vilniaus našlaičių šelpimas, Seserų Pranciškiečių vajus, moksleivių remimas bei kultūros reikalai tai vis gyvieji darbai.

Raportas priimtas. Pasirįžta ne tik siekti užbręžtų tikslų, bet ir pati Federacijos skyrių stipriau suorganizuoti. P. Matas Zizas, nenuilstantis visuomenės darbuotojas, išrinktas skyriaus sekretorium. Tai jau garas ženklas.

Kas bus 17-tą?

Ogi. Seserų Pranciškiečių naudai rengiamas vakaras. Penkių asmenų komisija tuo reikalu jau rūpinasi. Bus mu-

zikalis programos (kurį sutalysiti maloniai apsiėmė p. Bal-sis), bus prakalbų, bus kitokių pamarginimų. Įžanga veltui.

Tas bus ateinančią sereď spalio 17 d. vakarę parapijos svetainėje.

Liktarnų šokiai.

Ne liktarnų šoks, bet prie liktarnų šviesų bus šokama. Šiuos nepaprastus šokius rengia 4-ta vyčių knopa spalio 21 d. Don't forget!

Pasibaigė.

Parapijos bazaras sėkmingai pasibaigė. Pagalios, ir komitetai ir šiaip jau parapijos darbuotojai turi progos bent valandėlę laisvai kveptelti.

Yes.

(Turbut ne viena parapija neturi tokio didelio skaičio mokinių, kiek mes turime. Klier. Vik. E. Mikaitis jau kelios savaitės kaip išvažiavo į seminariją, p. M. Bagdonas vėl sugrįžo į Loyolo Universitetą, I. Quigley Prep. paskutiniems metams sugrįžo Ant. Ivanauskas, taipgi J. Giedraitis kurs kuriam laikui buvo apleidęs mokyklą. (Tenai mokytojauna kun. B. Urba, vienintelis lietuvis mokytojas, kuris buvo mūsų parapijoje. Garbė mums Jį turėti).

Kurie baigė šiemet parapijos mokyklą, irgi nemažas skaičius pradėjo lankyti aukštesnes. Adolf. Alaburdas su Leon. Pečiuli pradėjo lankyti šv. Ignaco Kolegiją, jaunutis Jon. Beimeris išvažiavo į Pasijonistų Vienuolyną Missouri, tapti misijonieriu — vienuoliu, Albert Jankauskas išvažiavo į šv. Bedo Kolegiją, Peru, Ill. St. Mary's high pradėjo lankyti A. Stankiūtė ir dar trys kurių vardų nebeatsimenu.

Antriems metams ten sugrįžo O. Macaitė, Berevičiūtė, Valantinaite, Juškevičiūtė ir dar dvi kitos. Pastebima kad iš šios parapijos mergaičių skaitlingiausia lanko St. Mary's, jų ten net esama viso 10. Šv. Kazimiero Akademiją pradėjo lankyti M. Žvatkaukaitė ir Harrison High tretiesiems metams sugrįžo J. Semaitis, antriems E. Žemgalaitė, pirmas S. Balseviciūtė ir Bernotaitė. Beje p-lė Alb. C. Alaburdaitė žadėjo lankyti De Paul, bet

turbut kur kitur apsistojo. Dauguma lanko vakarines mokyklas kaip Jon. Macas ir dar keli kiti.

Čia tik mažas dalis kuriuos atsimeņu, yra daugiau kurių nesužinojan kurių mokyklą pradės lankyti.

Visiems gerų pasekmių!

Anelė.

PRANEŠIMAS.

Antradienį, spalio 16 d., 8 val. vak. Labdaringos Sąg. Centro direktorių susirinkimas Aušros Vartų par.

Valdyba.

CHICAGIEČIAI, ATSIIMKITE LAISKUS.

Chicago pašte (vidumiesty) prie Adams ir Dearborn gatvių randasi atėję iš Lietuvos laišku žemiau įvardytiems asmenims, kurių delei adresuotų persiėlimo kiton vieton arba kitokių priežasčių išnešiotojai negalėjo surasti. Laiškus galima atsiimti prie General Delivery (iš Adams gatvės įėjus po dešinėj pusėj), prie pirmo langelio, ant kurio viršaus parašyta ADVERTISED.

Prašydami laiško paduokite laiško num., nes su juo greičiau laiška suras negu su pavarde.

511—Balciūnas Martin
512—Butavickaitė Miss A.
535—Galmannones D.
537—Gedvilė Marijona
539—Globienė Ona
551—Jokubauskiu Antonu
554—Kacunauskis Vincetas
573—Lancutiene Elzbieta

PAJESKOJIMAI

PAIESKAU Mateušo Varelkos, pirmiau gyveno Clinton, Ind. paskutiniai laikais gyveno Ranton, Pa. Ar jis pats tegul atsiėduka ar kas kitas apie jį prašomę pranešti, nes turiu svarbų reikalą.

KAZ. VAREIKA.

1616 N. 14 Ave. Gary, Ind.

ANT RANDOS

TURIU ANT RENDOS krautuve geroje vietojė apgyvental. Geriausia del kriaučiaus arba šaučiui.

Kreipkitės pas: I. MYERSON, 1315 So. 49th St. Cicero, Ill.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA Phonograpas geros išdirbystės kainavo \$225 už \$75. Pianas Machony gerame stovyje mažai vartotas, geras mokintis už \$80. Player pianas naujas vertas \$550 už \$325.

JUOZAS F. BUDRIK, 3343 S. Halsted st. Chicago, Ill.

LOTAI

ANT PARDAVIMO Bargenas: parskludoda kampas 58x125 N. E. kampas 59-tos ir Rockwell. Tinkamas geram namui. Kaina \$5,700.

BEN F. BOHAC,

2643 W. 51st Str. Telefonas Prospect 6415.

Palirpti plaukai ir pleiskanos nėra maloni kombinacija. Tos nesvarios baltos pleiskanų lupynos, sunaikina gražiausius kiekvieno plaukus.

Ruffles

yra mirtinu prieš pleiskany. Tik kelis kartus panaudojus jas is galvos visiskai pranyks pleiskonos. Palakymui sveikos galvos odos ir grazių žvilgančių plaukų, naudokit Ruffles.

Kaina 65 centų: aptiekose, arba už 75 centus pristatome tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St.

Brooklyn, N. Y.

Lietuviai Doktorai

Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos narių.

Dr. Makaras

LIETUVIŲ GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
Už Chicago groliausial ir arčiausial pasiekiamas sekandoms kolonijoms: Indiana Harbor, East Chicago, Hammond, Gary, Harvey, Steger, ir Joliet. Todel visokiais reikalais kreipkitės:
1444 WENTWORTH AVE. CHICAGO HEIGHTS, ILL. Tel. 494.
Ketvergo vakarais: 10453 S. State St. Roseland. Tel. 349.

Dr. M. ŽILVITIS

DENTISTAS
4193 Archer Avenue
Val.: 9 iki 9 vak. kasdien. Nedėlij 9 iki 12.
Tel. Lafayette 6061

Dr. P. G. Luomons

Lietuvis Dantų Gydytojas
2201 W. 22nd & So. Leavitt Sts.
Tel. Canal 6222 Chicago, Ill.
Val.: 9 iki 12 ryto ir 1—3.30 vakarų. Ned. pagal sutartį.

Dr. A. J. Bertašius

(Bertash)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3464 So. Halsted Str.
Ofiso Val.: 1-3 po piet 6-8 vak. Residencija
3159 So. Union Ave.
Tel. Boul. 5313 Tel. Yds. 1699

DR. P. Z. ZALATORIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
1821 South Halsted Street
Valandos: 10 iki 12 ryto: 1 iki 4 po pietų: 4 iki 9 vakarų

DR. A. L. YUSKA

1900 So. Halsted Str.
Tel. Canal 3116
Ofiso val.: 10 ryto iki 12 po piet. 4 iki 7 val vakarų.
Res. val.: 3 iki 4 po pietu. 4198 Archer Ave.
Tel. Lafayette 8898

DR. A. J. KARALIUS

Lietuvis Gydytojas
3903 South Morgan Street
Chicago, Ill.

DR. C. K. ČERYŠ

(CHERRY)
DENTISTAS
Perkėlė savo ofisą į Brighton Park
4454 So. Western Avenue
(Kamp. 45 St.) Chicago, Ill.
Valandos: Nuo 3 po pietų iki 9 vakarų; Subatoms nuo 9 ryto iki 7 vak.; Nedėlioms nuo 10 iki 12.

Dr. M. Strikol'is

Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland Avenue
Tel. Boulevard 7820
Val.: 2 iki 4 ir 6 iki 8
Ned. 10 iki 12
Namai: 6641 So. Albany Avenue
Tel. Prospect 1950
Val.: pagal sutartį.

Dr. V. A. ŠIMKUS

3315 So. Halsted Street
Valandos: Nuo 9 iki 3 diena, Nuo 7—9 vak.
Nedėlioms 9 iki 12 diena.

TONSILUS IŠIMU

TOBULIAUSIOMIS MOKSLO PRIEMONĖMIS:
1.—be peilio.
2.—be kraujo.
3.—be marinimo.
4.—be skausmo.
5.—be jokio pavojaus sveikatai.

Po operacijos žmogus nereikia gulėti lovoje, nereikia sirgti, nereikia gauti nuo darbo, nereikia kentėti opulų; žmogus gali tuoj valgyti, dainuoti ir jausies linksmai.

Patarimus tonsilų reikalais duodu uždėka. Žmonės yra maloniai kviečiami atliankyti mano kliniką, kuriems patarimau yra pilnai užgadinanti.

DR. AL. M. RAČKUS

Gydytojas, Chirurgas ir Obstetrikas.
1411 South 50-th Avenue Cicero, Illinois.

SKAITYKITE "DRAUGO" APGARŠINIMUS

LITTLE JULIUS SNEEZER

BY BAKER

